

3. 1. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Předlužení v českém a polském insolvenčním zákoně

Podle výsledků ankety České hospodářské komory z měsíce října 2007 se do role dlužníka dostává opakovaně skoro pětina českých firem (18 %), ve výjimečných případech se v této roli ocitá téměř polovina (46 %) odpovídajících respondentů.

Od 1. ledna 2008 vstupuje v platnost nová úprava úpadkového práva. Nový zák. č. [182/2006](#) Sb., insolvenční zákon, rozeznává dva druhy úpadku tj. insolvence (platební neschopnost) a předlužení. Dle § 3 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona je dlužník v úpadku, jestliže má více (alespoň dva) věřitelů a není schopen po delší dobu plnit své splatné závazky, přičemž za delší dobu se podle judikatury považuje doba nejméně šesti měsíců. Předlužením se dle § 3 odst. 3 insolvenčního zákona se rozumí situace, kdy má dlužník více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Zákon dále stanoví, že při stanovení hodnoty dlužníkovy majetku se přihlíží také k další správě jeho majetku, případně k dalšímu provozování jeho podniku, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník bude moci ve správě majetku nebo v provozu podniku pokračovat.

Český insolvenční zákon nestanoví přesně termín vyhlášení úpadku dlužníka. Právnícká osoba, která je v úpadku, má povinnost podat návrh na prohlášení konkursu nebo návrh na vyrovnání bez zbytečného odkladu. U právníckých osob tato povinnost dopadá na statutární orgány dlužníka (v případě společnosti s ručeným omezením jde o jednatele, v akciově společnosti se jedná o představenstvo). Jestliže odpovědné osoby svoji povinnost podat návrh na prohlášení konkursu nesplní nebo pokud je z jejich viny návrh zamítnut či konkursní řízení zastaveno, odpovídají věřitelům za škodu, která jim tím vznikne, ledaže prokáží, že škodu nezavinily.

Obdobný přístup k problematice úpadku společnosti najdeme v polském zákoně z 28. února 2003, Sb. 2003, č. 60 poz. 535, o konkursu a vyrovnání (Prawo upadłościowe i naprawcze, Dz.U. z 2003, Nr 60 poz. 535).

Dle čl. 10 polského insolvenčního zákona, úpadek se vyhláší vůči dlužníkovi, který se stal neschopným plnit své závazky, čímž se dle ustanovení čl. 11 odst. 1 rozumí stav, kdy už nemůže řádně plnit své vymahatelné závazky (insolvence), nebo dle čl. 11 odst. 2, kdy celková hodnota jeho závazků přesáhne hodnotu jeho majetku, i když své závazky plní (předlužení).

Návrh na konkurs mohou podat, analogicky jak je tomu v českém právním řádu, jak věřitele tak i dlužník samotný, a za určitých podmínek je podání takového návrhu na straně dlužníka povinné, a občas velmi žádoucí. Na rozdíl od svého českého protějšku polský insolvenční zákon totiž přesně určuje lhůtu pro podání návrhu na konkurs společnosti v úpadku, s touto lhůtou spojuje velmi závazné důsledky.

Dle čl. 21 odst. 1 dlužník je povinen podat k soudu návrh na konkurs nejpozději do dvou týdnů ode dne, ve kterém vznikl důvod pro vyhlášení úpadku. V případě právnícké osoby za splnění této povinnosti odpovídá každý, kdo může jednat její jménem, bez rozdílu zda je oprávněn jednat

samostatně nebo společně.

Nedodržení této lhůty má závažné důsledky vůči osobám oprávněným jednat jménem společnosti s ručením omezeným. Dle čl. 299 § polského obchodního zákoníku z roku 2000, Sb. 2000, č. 94, poz. 1037 (Kodeks Spółek Handlowych, Dz.U. z 2000 r., Nr 94, poz. 1037), Bude-li konkurs proti společnosti (s ručením omezeným) bezvýsledný, za závazky společnosti budou společně s ní odpovídat jednatele společnosti.

V případě, kdy osobami oprávněnými jednat jménem společnosti s ručením omezeným budou její společníci může dojít k tomu, že se stanou jejími solidárními dlužníky, tzn., že pokud se společník, jednající jménem společnosti jakožto její jednatel opozdí a návrh k soudu na vyhlášení konkursu nepodá v zákonně lhůtě a konkurs se následně stane bezvýsledným, hrozí mu solidární odpovědnost za závazky společnosti, a to celým jeho majetkem. Tedy v takovémto případě se se vůči společníkům neuplatní ustanovení o omezení jejich odpovědnosti tj. omezení jejich odpovědnosti za závazky společnosti do výší jejich splacených vkladů!

Této odpovědnosti se lze zprostit pouze v případě, že se danému solidárnímu dlužníkovi podaří dokázat, že návrh na konkurs byl podán včas, tj. nejpozději do dvou týdnů ode dne, ve kterém vznikl důvod pro vyhlášení úpadku, což je v obvykle praxi velmi problematické. Proto paradoxně není v polském podnikatelském prostředí výjimkou, že pokud ve společenské smlouvě není hned na začátku ustanoven rezervní fond (kapitał zapasowy), který do jisté míry patřičně zabezpečí společnost před předlužením, jednatele se rozhodnou podat návrh na vyhlášení konkursu za podmínek, které ještě nemusí svědčit o opravdovém úpadku společnosti.

Závěrem lze vyjádřit doporučení všem českým investorům podnikajícím na území Polské republiky, aby ve vlastním zájmu pečlivě zvážily, zda ustanoví do funkce jednatele polské spol. s r.o. osobu, která je zároveň společníkem.

Mgr. Piotr Kłosowski
Právník
[ECDiDP s.r.o.](#)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Právo společníka na informace v s. r. o.: silný nástroj kontroly, ale ne bez hranic](#)
- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)
- [Společnost s podíly 50:50 - právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost - prokura](#)